

HLAVNÝ KONTROLÓR MESTA BARDEJOV

Odborné stanovisko

k záverečnému účtu mesta za rok 2013

V zmysle ust. § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s plánom zasadnutí MsZ na I. polrok 2014 schváleným uzn. MsZ č. 88/2013 zo dňa 12.12.2013, predkladám k návrhu záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2013

ODBORNÉ STANOVISKO

V posledných rokoch sa v súvislosti s hospodárením miest a obcí spomínala vo všetkých pádoch kríza ako dôsledok globálnej krízy vo svete, z ktorej sa darilo obciam vybrádnúť zväčša za pomoci úveru. Zarátaním finančných operácií sa opticky rozpočtové hospodárenie vylepšilo, i keď v skutočnosti vieme, že do HV sa finančné operácie nezarátavajú a v nasledujúcom roku naopak kvôli splátkam úrokov z úverov je väčší nápor na bežný rozpočet.

Mimochodom renomovaný podnikateľ Tomáš Baťa považoval krízu za následok, ktorého príčinou bola mravná bieda. Baťa nabádal k mravnému stanovisku k ľuďom, mravnému postoju k verejnému majetku a hlavne nevyrábať dlhy, pretože hospodársky úpadok nie je možné sanovať peniazmi. Je na tom dosť pravdy, i keď porovnávanie citátu podnikateľa z 30-tych rokov minulého storočia s hospodárením samospráv v súčasnosti by nebolo najvhodnejším príkladom. Ekonomia je však vždy o tom, ako dokážem hospodáriť s tým, čo dostanem. A tu paralela s Baťom platí až doteraz.

Rok 2013 bol potvrdením dobre nastaveného kurzu. Už sa nespomína žiadna kríza, pretože hospodársky výsledok mesta bol prebytkový a to v takej výške, že ho neovplyvnil ani schodok kapitálového rozpočtu, lebo v končenom dôsledku sa vždy viac postaví, než sa naplánuje a neovplyvnil ho ani vykázaný schodok finančných operácií, pretože jeho výška bola marginálna a to sa ešte samosprávy museli vysporiadať s Memorandom Vlády a ZMOS-u o krátení 5 % osobných výdavkov a 10 % výdavkov na tovary a služby.

Toto kladné hodnotenie by však nemalo žiaden zmysel, ak by som súčasne nespomenul aj to, čo je v samospráve mesta problém, i keď navonok to tak nevyzerá. Podrobnejšie sa tým zaoberám v ďalšej časti stanoviska.

Plnenie rozpočtu mesta:

Bežné príjmy	20 251 655,16
Bežné výdavky	18 756 016,73
<i>Bežný rozpočet – prebytok</i>	<i>1 495 638,43</i>
Kapitálové príjmy	851 278,24
Kapitálové výdavky	1 756 246,79
<i>Kapitálový rozpočet – schodok</i>	<i>-904 968,55</i>
Príjmové finančné operácie	716 286,66
Výdavkové finančné operácie	938 116,77
<i>Rozdiel vo finančných operáciách – prebytok</i>	<i>- 221 830,11</i>
<i>Plnenie rozpočtu bez finančných operácií - prebytok</i>	<i>590 669,88</i>
<i>Plnenie rozpočtu s finančnými operáciami - prebytok</i>	<i>368 839,77</i>

V priebehu roka boli vykonané 4 rozpočtové zmeny na základe rozhodnutia MsZ a 5 rozpočtových opatrení na základe rozhodnutia primátora, po odporúčaní MsR.

Rozpočtové zmeny na základe uznesení MsZ:

I. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 8/2013 zo dňa 21.3.2013

Rozdelenie celoročnej dotácie na prenesené kompetencie po upresnení jej výšky (školsťvo, zariadenia pre seniorov, nocľaháreň, matrika, zariadenie opatrovateľskej služby).

Z priaznivého HV v roku 2012 sa rozdelilo do peňažných fondov, z ktorých sa následne financovali kapitálové výdavky mesta, BTS, s.r.o., spojené s digitalizáciou, spolufinancovanie dotácie na sociálne zariadenia, spolufinancovanie ďalších 14-tich grantov.

Zinkasované kapitálové príjmy boli použité na neoprávnené kapitálové výdavky na akciu Rekonštrukcia ul. Dlhý rad.

Rozdelenie doplatku grantu od Bardenergy, s.r.o. na podporu tretieho sektora a do fondu na podporu športu.

II. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 29/2013 zo dňa 25.6.2013

Získané príjmy z účelových dotácií štátu, vrátka dane z príjmov ako aj podiel na zisku Bardterm, s.r.o., príjmy CVČ a i. sa premietli do výdavkovej časti rozpočtu mesta, zriadených rozpočtových organizácií a neštátnych školských zariadení, na protipovodňové aktivity, rekonštrukciu ZpS Topľa a ďalšie.

Vlastné príjmy z predaja budov sa premietli do výdavkov na rekonštrukciu Stöcklovej ul.

Použitie finančných prostriedkov z rezervného fondu na založenie obchodnej spoločnosti na spravovanie vlastného lesného hospodárstva, na podporu mládežníckeho športu, na realizáciu cyklotrasy.

Navýšenie prostriedkov na údržbu Radničného námestia a údržbu budovy Bapos, m.p.

III. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 53/2013 zo dňa 26.9.2013

V oblasti príjmov sa navýšilo nájomné od obchodných spoločností Bardterm, s.r.o. a Bardbyt, s.r.o., transfer pre ZpS Topľa na výstavbu denného centra, príjmy od OÚP na dávky HN. V oblasti výdavkov sa plánovalo s rozšírením kamerového systému z dotácie od OÚ PO, koordinácia križovatiek BILLA, LIDL, OC, navýšili sa výdavky na odmeny za Bardejovský jarmok, na právne zastupovanie SM, štúdie, expertízy, posudky ŽP, na prevádzku seniorcentra a množstvo presunov medzi položkami, hlavne v oblasti materského školstva a oddelenia kultúry.

IV. zmena rozpočtu, schválená uzn. MsZ č. 76/2013 zo dňa 12.12.2013

Zmena rozpočtu na konci rozpočtového obdobia je obyčajne rozsiahla, týka sa väčšiny programov a väčšinou ide o presuny rozpočtovaných prostriedkov medzi položkami. Nižšie dotácie na prenesené kompetencie v základnom školstve o 51 tis. € bolo potrebné tiež kompenzovať úpravou výdavkov. Navýšil sa príspevok pre MHD, ktorý mesto platí SAD, a.s. so značným časovým oneskorením. Do výdavkov sa zapracovali aj finančné prostriedky od ÚPSVaR na VPP a z FSR – terénna sociálna práca,

V kapitálovom rozpočte nedošlo k naplneniu rozpočtovaných príjmov, preinvestované kapitálové výdavky sa mali financovať z bežného rozpočtu.

Rozpočtové opatrenia primátora mesta po prerokovaní v MsR:

- 1/2013 zo dňa 7.1.2013 - vrátka preddavkov dane z príjmov PO a použitie na financovanie ŠKD pri cirkevných základných školách,
- 2/2013 zo dňa 8.4.2013 - príjem dotácie MDVaRR na opravu výtľkov a následne jej transfer pre Bapos, m.p.,
navýšenie prostriedkov na revitalizáciu CMZ,
drobné úpravy v kapitole kultúry,

- 3/2013 zo dňa 22.7.2013 - navýšenie príjmov zo správnych poplatkov a z predaja pozemkov, navýšenie prostriedkov na úpravu križovatiek ul. Kélerova, zníženie výdavkov na dobudovanie chodníka v BNV – akcia sa v roku 2013 nerealizovala, navýšenie prostriedkov pre Bapos, m.p. na opravu strechy športovej haly a štadióna v BNV,
- 4/2013 zo dňa 9.8.2013 - navýšenie príjmov zo správnych poplatkov, navýšenie prostriedkov na nákup odpadkových košov,
- 5/2013 zo dňa 7.10.2013 - zníženie plánovaného úveru na spolufinancovanie grantov, navýšenie na živičné úpravy ul. Kélerova, búracie práce na štadióne v BNV.

1. BEŽNÉ PRÍJMY

Obce a mestá potrebujú od štátu jasné pravidlá a transparentnú fiškálnu politiku, aby vedeli, s akými prostriedkami budú počas roka narábať, a to sa nejedná iba o podielové dane, ale aj o dotácie a granty, vrátane tých z EÚ. Vlastné dane vedia samosprávy nastaviť pomerne presne.

1. 1. DAŇOVÉ PRÍJMY

	<i>Plnenie oproti r.2012</i>
- Výnos dane z príjmu FO (podielové dane)	100,16 %
- Daň z nehnuteľností	97,62 %
- Daň za tovary a služby	109,03 %

Ak neberieme do úvahy granty a transfery pre školstvo, sociálne účely, na podporu zamestnanosti, na zlepšenie životného prostredia a iné, podielové dane tvoria 64 % bežných príjmov, dane z nehnuteľností 10 %, ostatné daňové a nedaňové príjmy 26 %, tieto sú však účelovo viazané na konkrétne výdavky. Ak podielové dane medziročne nerastú je náročné dosiahnuť plánovaný prebytok hospodárenia.

1. 2. NEDAŇOVÉ PRÍJMY

	<i>Plnenie oproti r.2012</i>
- Prenájom vlastných nehnuteľností	107,46 %
- Správne poplatky a iné poplatky	98,31 %
- Iné nedaňové príjmy	208,90 %
- Granty a transfery	105,65 %

Podstatnú časť príjmov z prenájmu tvoria príjmy za prenájom kotolní obchodnej spoločnosti Bardterm, s.r.o., za prenájom nebytových priestorov obch. spoločnosti Bardbyt, s.r.o. a prenájom SOS v B. Kúpeľoch. Percentuálne síce vzrástli iné nedaňové príjmy na dvojnásobok, v absolútnom vyjadrení je tu nárast o cca 108 tis. € (dobropisy za teplo, elektrinu a hlavne vrátka preddavku dane z predaja majetku od daňového úradu vo výške 74 132 €).

Granty získalo Mesto len od Bardenergy, s.r.o. vo výške 38 250 €, od VVS, a.s. 2 500 €, Hudos, s.r.o. 500 € a Materská škola Kom. 24 získala grant od SLSP, a.s. 1 500 €, naopak transfery zo štátneho rozpočtu využíva dostatočne. Okrem pravidelných transferov pre oblasť školstva, matriky a sociálnu oblasť, prišli transfery na hmotnú núdzu, VPP, chránené dielne, na podporu zamestnávania, životné prostredie, na rekonštrukciu chodníka Dlhý rad, na cestné výtlky a ďalšie.

2. KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Kapitálové príjmy tvorili hlavne transfery od Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja na rekonštrukciu pre ZpS Topľa a Čergov, granty na rekonštrukciu chodníka Dlhý rad, Detský raj pod hradbami, na cyklotrasy a od OÚ PO na kamerový systém. Vlastné príjmy z predaja nehnuteľností a pozemkov boli vo výške 264 116 € a v posledných rokoch klesajú. Je to zákonný proces, pretože majetok mesta by mal skôr rásť a mesto by sa malo zbavovať iba takého majetku, ktorý v jeho portfóliu prináša zbytočné náklady.

3. VÝDAVKY PODĽA PROGRAMOV

Výdavková časť záverečného účtu je hodnotená podľa jednotlivých programov. V závere tejto časti hodnotím príspevkové organizácie mesta, osobitne Bapos, m.p., ktorého činnosti sú obsiahnuté už vo viacerých programoch.

PROGRAM 1: Služby občanom

- Bežné výdavky 133 103 €
- Kapitálové výdavky 0 €

Svojou pozíciou v programovom rozpočte mesta i názvom môže evokovať dojem, že ide o prioritný program. V skutočnosti i s prihliadnutím na objem financií, ktorými sa v tomto programe narába tomu tak nie je. Čo bolo naplánované – agenda matriky, voľby do VÚC, dotácia komunitnej nadácii, cintorínske služby sa poplnilo, dokonca tí, čo sa prídu rozlúčiť s nebožtíkmi na cintoríne sv. Michala si budú môcť už pohodlne sadnúť. Akurát štát pozabudol na tých, ktorí pozostalých nemajú a neposlal dotáciu na vojnové hroby.

PROGRAM 2: Bezpečnosť

- Bežné výdavky 410 895 €
- Kapitálové výdavky 18 423 €

Aj napriek nedočerpaniu temer 30 tis. € nebola bezpečnosť obyvateľov mesta ohrozená. V chránenej dielni na MsPO nás monitorujú za štátne peniaze traja telesne postihnutí občania, štát vyplatil odmeny pre civilnú ochranu (1 060 €). Ukážkovým príkladom ako by to nemalo byť je podprogram Činnosť civilnej ochrany, prvok Nájom. Kedysi mesto vrážalo financie do vlastnej budovy CO skladov, neskôr sa budova predala subjektu, ktorému za to platíme nájom, do budovy už nemá kto vrázať, a tak CO sklady pustnú. Dobrovoľný požiarny zbor mal vyplatené odmeny na základe dohôd mimo pracovného pomeru a veľmi skromné náklady boli na jeho činnosť vo výške 509 €.

PROGRAM 3: Doprava

- Bežné výdavky 1 322 474 €
- Kapitálové výdavky 117 433 €

Prešovským majiteľom našej MHD-čky Mesto zaplatilo to, čo mali v zmluve a bonusom bol doplatok za december 2012. V cestnej doprave Mesto uhradilo iba 1/3 finančných prostriedkov naplánovaných na živičnú úpravu, pár ulíc bolo vyspravených v B.N.Vsi a veľmi sa potešili občania na okrajovej Ťačevskej ul. (bloky A, B), kedy takmer po 30-tich rokoch dostali parkoviská asfaltový povrch s dopravným značením.

V programe Doprava je nosným podprogramom Údržba miestnych komunikácií realizovaná m.p. Bapos. Ak si ktokoľvek myslí, že sa dá ušetriť, ak nesneží, tak je na omyle. Ba naopak, ešte bolo treba 20 tis. € pridať. Náhradné práce, náklady spojené s náhradnými prácami i pohotovosť všetkých tých, ktorí sa podieľajú na zimnej údržbe tiež čosi stojí.

PROGRAM 4: Vzdelávanie

- Bežné výdavky 9 763 195 €
- Kapitálové výdavky 210 141 €

Všetky financie, ktoré prídu pre školy vo forme normatífov, vzdelávacích poukazov a iných foriem plnenia, základné školy dostávajú. Mesto už nepotrebuje krátiť financie na ich výdavky, pretože školy sa správajú dosť autonómne a to platí čiastočne pri externých príjmoch, ktoré neradi priznávajú.

Pri 5 %-nom navýšení plátov pre učiteľky a zamestnancov MŠ a ŠJ pri MŠ došlo k nižšiemu čerpaniu kvôli tomu, že legislatívny výpočet na žiakov nekorešpondoval s adekvátnym počtom učiteliek a zamestnancov.

Centrá voľného času zaznamenali aj vplyvom vykazovania počtu duší v rámci celého Slovenska rapidný pokles, pretože Ministerstvo školstva SR aj napriek istým avízam zareagovalo legislatívou po funuse. Túto skutočnosť musí akceptovať aj mestské CVČ (v r. 2012 dotácia 206 324 € a v r. 2013 dotácia 181 205 €).

PROGRAM 5: Šport

- Bežné výdavky 753 249 €
- Kapitálové výdavky 57 226 €

Do fondov na podporu športu sa nalialo takmer 400 tis. €, o 20 tis. viac než v roku 2012. Filozofia prenájmov športových zariadení pokračuje, aj napriek nedodržiavaniu zmluvných podmienok, hlavne pri prenájme zimného štadióna. Toto však platí obojstranne. Mesto nedokáže už roky vybaviť reklamáciu u zhotoviteľa stavby, ktorá „brzdí“ HC 46 v investičnej výstavbe. Tou sa totiž zaviazalo zveľadiť športový stánok. Niektoré sťažnosti na obmedzenú možnosť verejného korčuľovania možno chápať vplyvom výborného postavenia hokejistov v súťaži, no ťažko je pochopiť, prečo sa nedoplatilo pre deti a mládež 7 tis. € dohodnutých obojstranne v zmluve.

Dotácia na oklieštené rekreačné a športové služby m.p. Bapos nepostačuje, aby mohol podnik zrealizovať v stále zanedbanejšej športovej hale technické zhodnotenie a jej modernizáciu. Stále je totiž jediným väčším stánkom na spoločenské, politické a kultúrne akcie organizované Mestom. Filozofiu krytej plavárne by bolo potrebné prehodnotiť. Tým, že sa bazén odstaví a umožní sa podnikateľom zarábať na letných kúpaliskách, Bapos, m.p. nič nezíska, veď náklady sa presúvajú so zamestnancami na Verejnú zeleň, akurát Bapos stráca dobré meno.

Pri výstavbe športovísk Mesto neuhradilo projektantovi za cyklotrasy, na druhej strane zaplatilo za projekt skateparku, ktorý sa bude realizovať v nasledujúcom roku.

PROGRAM 6: Manažment a správa mesta

- Bežné výdavky 1 938 382 €
- Kapitálové výdavky 19 336 €

Paradoxom pri volených orgánoch mesta je to, že neposlanci sa nezúčastňujú pravidelne konaní komisií (takto ušetrili 2 tis. €), naopak poslanci potrebovali oproti plánu absolvovať 3 MsZ navyše (prečerpali 4 tis. €).

Z nákladov úradu je hodno spomenúť rozcestovaný úrad (služobné cesty: v r. 2011 absolvovaných 111 služobných ciest, v r. 2012 – 162 a v r. 2013 – 141).

Zvyšujú sa aj reprezentačné výdavky (r.2011 – 33 966 €, r.2012 – 32 390 € a r.2013 – 35 415 €) súvisiace s čulým stykom Mesta s partnerskými mestami a hosťami, ktorí navštevujú Bardejov.

Nízke čerpanie odd. správy majetku pri výkupe pozemkov súvisí s neuhradením poplatkov za vysúdený pozemok spoločnosti OKTAN na Krátkom rade.

Oddelenie výstavby nepotrebovalo takmer žiadne prostriedky na svoju činnosť, v nákladoch sú zahrnuté iba financie za búracie práce na štadióne B.N.Ves.

PROGRAM 7: Cestovný ruch a rozvoj podnikania

- Bežné výdavky 147 668 €
- Kapitálové výdavky 0 €

Prevádzky TIK-ov idú dvojakým režimom. Kým v Bardejove je TIK dostatočne viditeľný i zviditeľnený, a to ho prevádzkuje súkromný subjekt, v Bardejovských Kúpeľoch pôsobí TIK skôr ilegálne, málokto totiž vie, že v tomto priestore sídli mestský TIK s mestským zamestnancom, hoci na polovičný úväzok, že tam má sídlo aj Združenie cestovného ruchu „Šariš – Bardejov“, skôr je viditeľné obchodné meno tretieho subjektu – obchodnej spoločnosti Herkules, s.r.o., ktorá tam tak isto má sídlo.

Do propagácie mesta prostredníctvom založeného združenia naliato Mesto 30 tis. €, efekt z tohto spolku ku koncu roku bol nulový.

PROGRAM 8: Životné prostredie a územný plán mesta

- Bežné výdavky 1 564 545 €
- Kapitálové výdavky 420 €

Zmesový odpad bol uhradený v plnej výške, takisto aj odpad za separovaný zber, avšak jeho objem je tak žalostne nízky, že nepostačuje na to, aby mesto naďalej uplatňovalo za jeho triedenie zľavu. Tento jav svedčí o tom, že občania buď nechcú separovať alebo separácii neporozumeli, prípadne propagácia separovaného zberu i jeho realizácia predovšetkým pri bytových domoch sa minula účinku.

Pomerne vysokú sumu (133 863 €) Mesto uhradza za monitoring odstavenej skládky na Lukavici.

Za zmienku ešte stojí finančné plnenie ochrany pred povodňami, konkrétne podpora zamestnanosti na ochranu pred povodňami. Podarilo sa z úradu práce získať toľko ľudí, že by hrozba veľkej vody mala byť odvrátená. Táto podpora zo strany štátu sa javí nezmyselná a prináša vylepšenú štatistiku skôr pre úrad práce.

PROGRAM 9: Verejné osvetlenie

- Bežné výdavky 281 504 €
- Kapitálové výdavky 109 149 €

V Bardejove sa svietilo tak ako vlani, porovnateľné údaje v cene elektrickej energie a v splátke úrokov a istiny. Dokúpili sa ešte náhradné stĺpy verejného osvetlenia.

PROGRAM 10: Kultúra a médiá

- Bežné výdavky 330 280 €
- Kapitálové výdavky 14 754 €

Zo všetkých finančných prostriedkov, ktoré boli použité v tomto programe, až 74 % tvoria prevádzkové náklady kina Žriedlo a BTV a ak zarátame ďalšie „drobné“ prevádzkové náklady na správu budovy RN 21 a amfiteátra, tak na „číru“ kultúru ostáva žalostne málo.

Kino Žriedlo bolo svojho času výkvet kultúrneho stánku na Slovensku, v súčasnosti je to pravý opak a investície, ktoré by potrebovalo na modernizáciu je veľmi ťažké odhadnúť. Tento kolos bez patričnej modernizácie je absolútne zbytočný. Pravidelne každým rokom nedostáva adekvátnu údržbu, nehovoriac o inovácii, či rekonštrukcii interiéru. Pomohla by mu digitalizácia kina, pretože vložená počiatočná investícia do digitalizácie audiorežazca, pokiaľ nebude mať pokračovanie, by bola neefektívnym vynaložením finančných prostriedkov. Okrem toho príde mesto o možnosť v poslednom roku čerpať dotáciu štátu ako aj pôžičky Audiovizuálneho fondu s 1% fixným úrokom.

Rokmi stabilná a občanmi obľúbená Bardejovská televízia odvádza štandardné služby a po vlaňajšom zápornom hospodárskom výsledku vykázala táto obchodná spoločnosť zisk.

PROGRAM 11: Starostlivosť o pamiatky

- Bežné výdavky 73 485 €
- Kapitálové výdavky 217 818 €

Objem finančných prostriedkov v tomto programe od zavedenia programového rozpočtu každým rokom klesal až na najnižšiu úroveň 291 303 € tohto roku. Čo sa deje s programom, ktorý sa v hierarchii radí medzi prioritné? Jednoducho po prvýkrát neobdržalo mesto od MF SR transfer na záchranu a obnovu historických pamiatok miest zapísaných v Unesco a náhrada v podobe ponuky na predaj mestského majetku zlyhala. O ten, ktorý mesto ponúkalo nebol vôbec záujem, resp. až vtedy, keď jeho hodnota klesla na menej než polovicu. Lenže toto už nemá vonkoncom nič spoločné s efektívnym nakladaním s majetkom mesta.

Za I. etapu rekonštrukcie Stöcklovej ul. sme uhradili 217 818 €, v druhej sme už nepokračovali, ba naopak, po súťaži verejného obstarávania sme obdržali pokutu vo výške 40 tis. €. Uvidí sa, čo prinesie rozklad, ktorým sa mesto chce brániť proti tvrdosti zákona za toto pochybenie.

PROGRAM 12: Sociálne zabezpečenie

- Bežné výdavky 1 935 956 €
- Kapitálové výdavky 686 203 €

Mesto posúva peniaze od štátu do nastavených programov, najviac ich ide do zariadení sociálnych služieb a na granty a projekty spojené s ich rekonštrukciou. Koncom roku sa otvoril denný stacionár, ale pozabudlo sa už tretím rokom na dostavbu denného centra v Bardejovskej Zábave.

PROGRAM 13: Bývanie a občianska vybavenosť

- Bežné výdavky 101 281 €
- Kapitálové výdavky 305 343 €

Väčšina prostriedkov sa vynakladá na prevádzkové náklady a opravu ešte nesplatených bytov na Vinbargu, pričom skladba obyvateľov v bytovom dome B-15 neveští nič dobré, pohľadávky voči neplatičom veselo stúpajú.

Mestské spoločnosti Bardterm a Bardbyt plánované technické zhodnotenie majetku mesta do bodky poplnili.

BAPOS, m. p.

Bapos, m.p. už nie je tou príspevkovou organizáciou, ktorá by mohla podnikateľskou činnosťou sanovať verejnoprospešné práce. V posledných rokoch podnik už každoročne dosahuje stratu z hlavnej činnosti. Tá vzniká v nesprávnom naplánovaní finančných prostriedkov pri zostavovaní rozpočtu na príslušný rok a realizáciou akcií nekrytých v rozpočte subjektu. Pravdou je aj to, že zvyčajne Mesto – jeho odborné oddelenia často vyžadujú vykonať práce bez objednávky. Okrem toho každoročne vznikajú nemalé náklady na penále a úroky z omeškania za oneskorené platby za elektrickú energiu, vodu, PHM, odvody do Sociálnej poisťovne.

Náklady správnej réžie v jednotlivých strediskách hlavnej činnosti na základe predložených výsledkov hospodárenia za r. 2013 tvoria 61,83 % z priamych miezd jednotlivých stredísk, v absolútnom vyjadrení je to 313 330,20 €. Výnosy správnej réžie tvoria zanedbateľnú čiastku. Toto číslo správnej réžie je nepomerne vysoké a svedčí o širokom správnom aparáte podniku. Podnik sa aj vlastným príspevom stáva najväčším bremenom Mesta.

Hlavná činnosť:

Náklady	3 610 501,60
Výnosy	3 556 250,64
Hospodársky výsledok	-54 250,96

Podnikateľská činnosť:

Náklady	293 341,40
Výnosy	307 068,67
Hospodársky výsledok	13 727,27

ZUŠ M. Vileca

Po minuloročnej strate, v roku 2013 ZUŠ skončila s prebytkom, aj keď dotácia od zriaďovateľa bola ešte o 6 380 € nižšia ako pred rokom. Škola získala vyššie školné, viac prostriedkov z nájmu nebytových priestorov a tiež úsporou niektorých nákladov. Závazky má ZUŠ vo výške 3 537 €, všetky do lehoty splatnosti. Hospodárenie školy je manažované v rámci možností a v súlade s rozpočtom potvrdeným zriaďovateľom.

Hlavná činnosť:

Náklady	511 609
Výnosy	520 186
Hospodársky výsledok	8 577

Podstatné je to, že ZUŠ má už ťažké časy za sebou a teraz sa otvára priestor pre investície a modernizáciu školy.

4. FINANČNÉ OPERÁCIE

Príjmové finančné operácie	716 286,66 €
Výdavkové finančné operácie	938 116,77 €

Rozdiel	- 221 830,11 €

Príjmové finančné operácie tvoria účelové nevyčerpané prostriedky (16 129 €), prevody finančných prostriedkov z rezervného fondu bežného rozpočtu (28 851 €), rezervného fondu kapitálového rozpočtu (32 967 €), z fondu na spolufinancovanie grantov (32 547 €), fondu na ochranu prírody (367 959 €), z fond mládežníckeho športu (9 930 €), prijatý úver na spolufin. grantov (227 904 €).

Výdavkové finančné operácie tvoria splátky istiny úverov - rekonštrukcia investičných akcií mesta a mestských komunikácií (466 544 €), úverov prijatých na rekonštrukciu zimného štadióna (134 767 €), na spolufinancovanie grantov (251 436 €), splátka základného imania novozaloženej obchodnej spoločnosti Mestské lesy, s.r.o. (5 000 €), na rekonštrukciu skleníkov (28 680 €), na byty Vinbarg zo ŠFRB (51 690 €).

Výška dlhodobých bankových úverov medziročne klesla, v budúcich obdobiach budú výdavkové finančné operácie rásť v dôsledku splácania úverov a príjmové finančné operácie bude možné naplniť len z prebytku bežného rozpočtu, kde sú dôležité dostatočné podielové dane.

5. POHLADÁVKY - ZÁVÄZKY

(v €)	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011	k 31.12.2012	k 31.12.2013
POHLADÁVKY	1 319 266	2 326 998	1 339 932	1 377 950	1 595 001
ZÁVÄZKY	3 066 247	5 407 446	4 010 895	2 661 256	3 010 980

Pohľadávky

Pohľadávky narástli. Ich stav je oproti vlaňajšku vyšší o viac než 200 tis. € a v porovnaní s obdobím posledných 7 rokov sú druhé najvyššie po roku 2010. Na východe a ani v Bardejove nie je dostatok práce, preto aj nárast pohľadávok treba hľadať v stave peňaženiek daňových poplatníkov mesta. Pri dani z nehnuteľností je evidentný nárast o takmer o 30 tis. €, aj pri komunálnom odpade sa zvýšilo kvórum neplatičov, čím dlh voči mestu za TKO a DSO narástol o 53 tis. €. Nezvyčajný jav sa podpísal pri náraste pohľadávok za predaj mestského majetku o 126 961 €. Firma, ktorá roky má eminentný záujem o areál tenisových kurtov nie je schopná ani po úspešne pre ňu zrealizovanom predaji areálu zaň zaplatiť plnú výšku.

Závazky

Aj tie sú oproti roku 2012 vyššie o takmer 350 tis. €. Ak nerátame záväzky za zamestnancov a odvody na sociálne a zdravotné zabezpečenie z decembrových miezd, tak najväčší nárast tvoria záväzky voči dodávateľom, ich celková výška je 2 186 975 €.

Ak vezmeme do úvahy aj záväzky vlastnej príspevkovej organizácie Bapos, m.p. 713 343 €, potom to v ekonomike mesta nevyzerá najružovejšie.

Nad mestom stále visí Damoklov meč pri HPPMB, pretože rozhodnutie, či mesto pochybilo pri jeho výstavbe zdá sa, že nie je jednoznačné. Ak by totiž tak bolo, už dávno by v meste panoval iný druh ekonomickej správy. Koniec koncov ozdravný režim si samospráva v roku 2011, práve kvôli tomuto vyššie uvedenému „parku“ už odskúšala aj naostro.

6. AKTÍVA A PASÍVA

V zmysle ust. § 8 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sa majetok obce má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenený zachovať. Zostatková hodnota dlhodobého nehmotného a hmotného majetku medziročne klesla o 5,7 mil. €.

Úverové zaťaženie mesta medziročne kleslo, zostatok bankových úverov k 31.12.2013 je vo výške 6 434 039,68 €. Miera zadlženosti bez ŠFRB je 24,06 % zo skutočných bežných príjmov roku 2013, ak by sme vzali do úvahy skutočné bežné príjmy mesta bez rozpočtových organizácií, je to 48,80 %.

7. ZÁVER

Záverečný účet mesta je vypracovaný v súlade s § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zahŕňa aj príjmy a výdavky rozpočtových organizácií zriadených mestom a obsahuje údaje o hospodárení príspevkových organizácií zriadených mestom.

Pred prerokovaním a schválením záverečného účtu mesta za rok 2013 bola splnená zákonná podmienka 15-denného zverejnenia na verejnú diskusiu v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

V súlade s § 16 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku podľa zákona o účtovníctve. Ku dňu predkladania stanoviska účtovná závierka ešte nebola overená audítorom.

Z Á V E R E Č N Ý V Ý R O K :

Na základe vykonaného zhodnotenia dosiahnutých príjmov a čerpania výdavkov a skutočností hospodárenia mesta, odporúčam MsZ záverečný účet prerokovať a uzavrieť s výrokom:

„Mestské zastupiteľstvo celoročné hospodárenie mesta Bardejov za rok 2013 schvaľuje bez výhrad“.

V Bardejove 17.3.2014

Mgr. Vladimír Harajda
hlavný kontrolór mesta

Materiál obsahuje 10 strán textu